

[Indenrigsministeren.]

linjer, der bl. a. sætter en grænse for den effektive forrentning, hvortil kommunerne får tilladelse til at optage lån. Det har igennem længere tid været indenrigsministeriets praksis ikke at godkende højere rente end 9,3 pct. p. a. for langfristede, uopsigelige lån, idet der ved denne rentesats er taget hensyn til den særlige sikkerhed, som långiver opnår ved udlån til kommuner, og som da også altid har kunnet begrunde en lavere forrentning af kommunelån end af lån til private låntagere.

Det må i øvrigt fastholdes, at man ikke kan sammenligne lånevilkår alene ved en sammenligning af rentesatser. Renten er bestemt af de samlede vilkår for lånet, og her vil især vilkår, der giver låntager en reel adgang til senere at konvertere lånet, kunne begrunde en vis begrænset forhøjelse af den rentesats, der vil kunne godkendes. Netop dette forhold har været medvirkende til, at indenrigsministeriet har kunnet godkende Københavns kommunes optagelse i april måned i år af et lån til en effektiv forrentning på 9,68 pct. p. a.

Helt andre hensyn gør sig gældende med hensyn til adgangen for kommuner til at optage lån i udlandet. Regeringen har ud fra markedstekniske hensyn været nødsaget til at begrænse antallet af låntagere på det udenlandske lånemarked med den følge, at flere kommuner i november 1965 fik afslag på ansøgninger om tilladelse til at optage lån i udlandet.

Nødvendigheden af en kraftig begrænsning af antallet af danske låntagere på det internationale kapitalmarked har dog ikke kunnet føre til, at regeringen har ment at burde nægte Københavns kommune, der igennem mange år har tilvejebragt en væsentlig del af sin anlægskapital ved udbydelse af obligationslån i udlandet, adgang til i lighed med enkelte andre hovedstæder selvstændigt at optræde på det internationale kapitalmarked. Regeringen har i den forbindelse også haft for øje, at det næppe ville være nogen fordel for de øvrige kommuner, at man henviste Københavns kommune til at søge hele sit lånebehov dækket ved lånoptagelse i indlandet.

Det kan herefter ikke erkendes, at der ved indenrigsministeriets udøvelse af sin

godkendelsesbeføjelse usagligt er gjort forskel mellem landets kommuner.

Af Iver Poulsen til undervisningsministeren (27. juli 1966):

„Vil undervisningsministeren medvirke til, at ungdommens uddannelsesfunds midler i fremtiden kun eller i hvert fald i langt overvejende grad anvendes som rentefrie studielån, der af låntagerne efter afsluttet uddannelse forrentes og tilbagebetales, samt at der søges gennemført tilsvarende støtteordninger for erhvervslivets unge, der søger praktisk uddannelse og eventuelt etablering?“

Alle er enige om, at hjemmets økonomiske forhold ikke må hindre et ungt menneske i at opnå den uddannelse, som vedkommendes evner, lyst og energi betinger. Men lige så selvfølgelig må det være, at alle unge under uddannelse — eventuelt etablering — stilles lige, ikke blot uanset hjemmets økonomiske forhold, men også uanset om uddannelsen er boglig eller praktisk erhvervsmæssig. Men sådan er det ikke i dag, hvor ungdommens uddannelsesfond og dens administration i dobbelt forstand er udtryk for en urimelig forskelsbehandling, først imellem de unge, der søger støtte hos uddannelsesfonden, hvor nogle får gaver, andre lån og atter andre kvalificerede får intet, og dernæst imellem den studerende ungdom og den del af ungdommen, der søger praktisk uddannelse i erhvervslivet.

Den ligestilling af de unge, der kan søge uddannelsesfonden om støtte, og som burde være en selvfølge i et demokratisk samfund, opnås igennem en låneordning, der desuden har andre indlysende fordele:

1) De bevilgede midler ville komme mange flere unge til gode, idet ingen ville søge om større lån end højest nødvendigt for ikke at få studiegælden større end nødvendigt.

2) Frafalds- og dumpeprocenterne ville antagelig falde betydeligt som følge af en „naturlig selvsortering“, hvorved mange menneskelige tragedier ville blive undgået, og hvorved det bedre ville blive sikret, at det offentliges midler fik den mest hensigtsmæssige anvendelse.

3) Den af flere grunde misforståede offent-